

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๘-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที ๘ เดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๕๗ หน้า ๑๘ มูลค่าข่าว ๕๕๗,๗๗๕.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ลายผ้าทอร่วมสมัย มีตีใหม่ 'วงการแฟชั่น'

รัตนมน สีนันทนถาวร และพวงมา นุกเหมาะ พร้อมผลงาน

บวรพรรณ สวัสดิบัติ และจวิธา จันทร์น้อย พร้อมผลงาน

มาษา ว่องวุฒิญาณ และอรรถ คำน้อย พร้อมผลงาน

พิชญา สุวีณาถาวร และณัฐนิชา แคนงวิรุฬห์ พร้อมผลงาน

สถานที่ศึกษางานการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ที่บ้านสมพรรัตน์ จ.อุบลราชธานี

ฉหรับคนรุ่นใหม่ เมื่อพูดถึงผ้าทอท้องถิ่น อาจรู้สึกว่ามีอะไรที่เรื่องใกล้ตัวนัก จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าทอ หรือสวมใส่เสื้อผ้าจากผ้าทอพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน

บอกเลยว่า “ไม่ใช่แนว”

อาจเพราะผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าทอในแต่ละท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีออกแบบทรงและลวดลายให้เหมาะกับผู้ใช้ผู้ใหญ่ ใส่แล้วดูเป็นทางการ ไม่เหมาะกับการใช้ชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังมีราคาสูงเนื่องจากมีกรรมวิธีการทอซับซ้อนและประณีต จึงน่าเสียดายหากผู้ใช้ผ้าทอจำกัดอยู่เพียงเฉพาะกลุ่ม ไม่สามารถบุกตลาดใหม่ให้เป็นที่แพร่หลายได้ ทั้งที่ภูมิปัญญาการทอผ้า เป็นความรู้สั่งสมมา

ยาวนาน มีความซับซ้อนและควรนำมาพัฒนาต่อยอดให้มีผู้ใช้กว้างขวางขึ้น

กรมทรัพย์สินทางปัญญา จึงพยายามหาทางออก โดยผลักดันให้เด็กไทยได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์มาผนวกกับภูมิปัญญา

ผ่าน “โครงการประกวดออกแบบลายผ้าร่วมสมัย สู่อสากล” ให้นิสิตนักศึกษาออกแบบลายผ้าพร้อมอธิบายแนวคิด ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกจะได้รับอบรมเพื่อพัฒนาการสร้างสรรค์ลายผ้า

20 ทีมที่ผ่านการคัดเลือกได้ไปลงสถานที่ทอผ้าจริง ที่บ้านคำปูน ของอาจารย์ **มีชัย แต่สุจวิธา** กลุ่มสมพรรัตน์ และกลุ่มหนองบ่อ จ.อุบลราชธานี จากนั้น 10 ทีมสุดท้ายจะได้รับเงินทุนไปทอผ้าผืนจริงจากลายออกแบบที่ได้รับการพัฒนาระหว่างอบรม และต่อมภาคคณะกรรมการจะค้นหาผู้ชนะในที่สุด

ที่สำคัญ นอกเหนือจากเงินรางวัลแล้ว กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะสนับสนุนการ

จัดทำคำขอและค่าใช้จ่ายในการยื่นคำขอรับ
ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาแก่ผู้ชนะ
การประกวดทั้ง 10 ลำดับ

กรกมล คำสุข อาจารย์สาขาออกแบบ
ทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ที่
ปรึกษาโครงการนี้ กล่าวว่า โครงการนี้อยาก
ให้เด็กรุ่นใหม่ได้สัมผัสภูมิปัญญาในการ
ออกแบบผ้าไทย ขณะเดียวกัน คำว่าทรัพย์สิน
ทางปัญญาต้องมีเรื่องการสร้างสรรค์ใหม่
จึงนำเด็กมาเรียนรู้และสร้างสรรค์ผลงาน
ใหม่ที่ต้องเชื่อมโยงระหว่างของเก่ากับของ
ใหม่ เมื่อทำในรูปแบบการประกวดจะต้อง
เติมความรู้ให้เด็กมาเรียนรู้เรื่องผ้าและ
ภูมิปัญญา

“นี่คือการอนุรักษ์อย่างหนึ่ง การอนุรักษ์
ทำได้หลายอย่าง เด็กที่มาเข้าร่วมไม่ได้เอา
เทคนิคมาสร้างผ้าโบราณ เขากำลังสร้าง
ลวดลายผสมผสานเทคนิคให้เป็นผ้าที่เป็น
ตัวแทนของเขา โดยที่เขาได้เรียนรู้เรื่องการ
ย้อม มัดหมี่ ทอยยกดอก ทุกๆ อย่าง แล้ว
เด็กจะตัดสินใจว่าอะไรเหมาะที่สุดสำหรับ
งานของเขา”

**ความน่าสนใจของโครงการ คือ ความ
สมดุลระหว่างความงามของลวดลายที่
ร่วมสมัยกับเทคนิคงานที่เรียนรู้มาจาก
ภูมิปัญญาดั้งเดิม**

“กระบวนการนี้กำลังสร้างลายผ้าใหม่ของ
เด็กรุ่นใหม่ เพื่อตอบสนองคนยุคเขา อย่าง
น้อยในอนาคตจะมีคนใช้สิ่งที่เขาสร้างขึ้น
มา แล้วจะพัฒนาไปสู่การตลาดหรือแพร่หลาย
ในระบบอุตสาหกรรมสากล สิ่งนี้ ต้องเกิด
จากการสร้างกระแสระดับประเทศ ระดับ
อุตสาหกรรม กรรมการในงานครั้งนี้มีทั้งผู้
เชี่ยวชาญในการออกแบบแฟชั่น ดีไซน์เนอร์
กรมหม่อนไหม คนระดับประเทศได้มาเห็น
ศักยภาพของเด็กรุ่นใหม่แล้ว จะสามารถ
ต่อยอดให้ได้” อาจารย์กรกมลกล่าว

**นอกจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับความ
รู้เพิ่มเติมแล้ว คนทอผ้าที่เอาลายไปให้ทอ
ก็จะได้ประโยชน์เช่นกัน**

อาจารย์กรกมลบอกว่า คนทอผ้าจากเดิม
ทอผ้าแล้วขายได้ปีละไม่กี่พัน เมื่อเด็กมาเจอ
เขา เอาลายมาให้ทอ คนทอผ้าก็จะพบว่า
ทำไม่สมัยนี้ต้องการลายแบบนี้ ทอแล้วมีคน
ซื้อมีคนสนใจ เขาก็จะเปลี่ยนทัศนคติ วิธีทอ
วิธีมัดลายเขายังเหมือนเดิม แต่วิธีคิดลายจะ
มีการเชื่อมโยงกับตลาด

กรกมล คำสุข

แพรวา รุจิณรงค์

“เด็กจะเป็นглоทที่เข้ามา ขณะที่คน
อยากใส่ผ้าไทยแต่หาซื้อผ้าที่เหมาะสมกับตัวเอง
ไม่ได้ ผ้าไทยกลายเป็นของฝาก กลายเป็น

สัญลักษณ์ ใช้เพราะรู้สึกรักชาติ อนุรักษ์ แต่
ไม่ใช่วิถีชีวิตจริง” จึงต้องทำให้กลมกลืนจะได้
ไม่รู้สึกขัดเขินที่จะใช้ ใส่ได้หมดทุกระดับ นี่ค
คือคอนเซ็ปต์ของความร่วมสมัย” อาจารย์ยกั
ร้วมศวก ทั้งท้ายอย่างน่าสนใจ

ขณะที่ **แพรวา รุจิณรงค์** นักวิชาการ
ออกแบบผลิตภัณฑ์ กรมหม่อนไหม หนึ่งใน
กรรมการตัดสิน บอกว่า กิจกรรมนี้จะทำให้
ได้เห็นพัฒนาด้านความคิด เทคนิค และวิธี
การของน้องๆ โดยงานที่สร้างสรรค์จะต้อง
ลงมือปฏิบัติได้ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่
งานให้มากที่สุด และพยายามเปิดรับสิ่งที่อยู่
รอบข้าง เช่น คนได้ยอมรับเทคนิคผ้าภาค
เหนือ มีการแลกเปลี่ยนความรู้กัน โดยอยาก
ให้ใส่ความเป็นภูมิปัญญา เอกลักษณ์พื้นถิ่น
และเทคนิคพื้นบ้านของตนเอง ต้องเอาสิ่ง
ที่อยู่ใกล้ตัวมาใช้

พร้อมกันนี้ได้แสดงความเห็นถึงงาน
อนุรักษ์ผ้า

**เสนอว่า ควรแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1.ส่วน
ที่เป็นภูมิปัญญา ผ้าดั้งเดิมต้องเก็บรักษา
2.ส่วนที่ยังมีเอกลักษณ์ไม่เด่นชัดต้องเข้าไป
ช่วยพัฒนา เพิ่มมูลค่าการตลาดให้ตอบ
โจทย์ตลาดต่างประเทศ**

“นี่จะทำให้อนุรักษ์ก็อยู่ได้ พัฒนาก็อยู่ได้
แล้วทั้งอนุรักษ์และพัฒนาเป็นการต่อยอดไป

เป็น Creative Economy เทคนิควิธีการทำ
หรือรูปแบบอาจใช้ความเป็นดั้งเดิมก็ได้ แต่
เปลี่ยนวิธีการคิดใหม่ๆ ขึ้นอยู่กับคนรุ่นใหม่
ที่เข้ามา แล้วอนาคตจะไปเป็นดีไซน์เนอร์ ถ้า
เอาภูมิปัญญาผสมผสานความสร้างสรรค์
จะสามารถตีตลาดทั้งในและต่างประเทศ ให้
สินค้ามีความหลากหลายยิ่งขึ้น” แพรวากล่าว
พร้อมรอยยิ้มกว้าง

ในมุมมองของน้องนักศึกษาที่ได้มาร่วม
โครงการ **ปรววรรณ สวัสดิ์ปิติ** หรือ น้อง
เต้ นักศึกษาจากคณะจิตรศิลป์ ม.เชียงใหม่
บอกว่า รู้สึกดีที่ได้รับประสบการณ์เช่นนี้
เพราะหากเป็นปกติคงไม่ได้ออกมาเสาะ
แสวงหาพบเจออะไรมาจากภายนอกนี้ การ
ได้มาลงสถานที่จริงเป็นการเชื่อมโยงการ
ออกแบบให้สอดคล้องกับความเป็นจริง ทำให้
เห็นความเป็นไปได้ในการสร้างชิ้นงาน

“ความสำคัญนั้นจะไม่เท่ากับความสนใจ
ในการจดลิขสิทธิ์ เพราะมองความสำคัญ
ในการจดลิขสิทธิ์ว่า การเป็นนักออกแบบ
และได้จดลิขสิทธิ์เป็นเหมือนความภูมิใจของ
ตัวนักออกแบบเอง เพราะเป็นผลงานที่เป็น
เอกลักษณ์ของเรา ในแง่การทำธุรกิจนั้น
ก็ถือว่าเป็นการต่อยอดให้กับตัวเอง
อย่างน้อย เป็นความภาคภูมิใจ ใหู้สึกถึง
ความภูมิใจที่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้”
ปรววรรณกล่าว

อีกหนึ่งสาวนิสิตคณะสถาปัตยกรรม
ศาสตร์ จากั้ว ม.พะเยา **พจมาน ผูกเหมาะ**
หรือ น้องป๊อป

พจมานบอกว่า เข้าร่วมโครงการกับเพื่อนในผลงานออกแบบผ้าลายใบไม้แห่งในแนวคิดที่ตั้งใจนำรูปทรงในธรรมชาติที่ถูกมองว่าเป็นสิ่งไร้ค่ามาสร้างสรรค์เป็นลวดลายกราฟิกให้ดูมีคุณค่ายิ่งขึ้น ซึ่งก่อนเข้าโครงการไม่มีความรู้เรื่องผ้ามาก่อน ที่มาเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้เพราะอยากลองหาประสบการณ์

“ได้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนๆ จนทำให้ได้เรียนรู้เทคนิคมากมาย ทั้งที่ตัวเองไม่เคยออกแบบลายผ้ามาก่อน พอมาลองทำอย่างจริงจังแล้วรู้สึกสนุกดี และคิดว่าพอจะทำได้แล้ว ลายที่ออกแบบไว้จะนำไปทำเป็นผลิตภัณฑ์ โดยต่อยอดผลิตเป็นชิ้นงานจริง” พจมานกล่าว

น่าสนใจหากผลงานลวดลายผ้าทอที่ผู้ร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์โดดเด่นจนเตะตาผู้คนแล้วสามารถออกมาเป็นผลิตภัณฑ์เชิงธุรกิจได้ นอกจากจะช่วยสร้างมิติใหม่ในตลาดผ้าทอแต่ละท้องถิ่น อาจทำให้เห็นผ้าทอในวงการออกแบบแฟชั่นมากขึ้น

สร้างมุมมองใหม่ต่อวงการผ้าทอพื้นบ้าน
ทั้งหมดจะไม่เกิดขึ้นหากไม่ได้รับการสนับสนุนต่อยอดให้ไกลออกไปยิ่งขึ้น สนใจชมนิทรรศการผลงานของน้องๆ ที่ชนะรางวัลได้ตั้งแต่วันที่ 12-14 กันยายนนี้ ที่สยามดิสคัฟเวอรี เซ็นเตอร์

วจนา วรรณยางกูร